

Таким чином, в умовах глобалізації бізнесової діяльності розкриваємість інформації та прозорість діяльності, як свідчить практика, мають окремі конкретні форми та механізми впровадження залежно від типу ринку, в межах якого здійснюється діяльність суб'єктів. В першу чергу, це прозорість діяльності на фінансовому ринку; по-друге, прозорість діяльності на товарних ринках (ринках товарів, продукції, послуг, робіт, ресурсів матеріальних і нематеріальних, інформаційних послуг); по-третє, прозорість діяльності на ринку робочої сили. Причому, такі ринки різні за структурою та масштабами. Проведене дослідження також дає змогу надати пропозиції щодо формування та поетапного реформування національної системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності шляхом впровадження на національному рівні окремо функціонуючих систем бухгалтерського обліку та фінансової звітності фінансових і нефінансових корпорацій. Це дасть можливість суттєво покращити обліково-аналітичне інформаційне забезпечення діяльності компаній на українському внутрішньому ринку відповідно до вимог перехідного періоду від механізму впровадження МСБО та МСФЗ до механізму впровадження локальних систем бухгалтерського обліку та фінансової звітності, адекватних вимогам міжнародних стандартів з одночасною уніфікацією термінологічного забезпечення якості обліково-аналітичної та фінансової інформації.

1. Білуха М. Теорія бухгалтерського обліку – Київ, 2000р. 2. Голов С. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку/ Голов С.Ф. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – с. 522. 3. Голов С., Костюченко В. Бухгалтерський учет и финансовая отчетность по международным стандартам. – 2-е изд. – К.: Фактор, 2008. – с. 1008.
4. Директива Європейського Парламенту та Ради 2003/51/ЄС від 18 червня 2003 року про внесення змін до Директив 78/660/ЄС, 83/349/ЄС, 86/635/ЄС та 91/674/ЄС про річну звітність і консолідовану звітність певних видів товариств, банків та інших фінансових установ та страхових підприємств// Регулювання у сфері бухгалтерського обліку та аудиту в ЄС та перспективи адаптації законодавства України / Величко О., Голов С., Пархоменко В. та ін. – К., 2005.
5. Директива "Про гармонізацію вимог щодо прозорості стосовно інформації про емітентів, цінні папери яких допускаються до торгівлі на організованому ринку зі змінами до Директиви 2001/34/ЕС" (2004/109/ЄС).
6. Костюченко В. Облік і аналіз діяльності групи підприємств як єдиної економічної одиниці. – К.: Центр учбової літератури. – 2007. – с. 504.
7. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку // За матеріалами сайту www.mifflp.gov.ua
8. Положенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку "Про розкриття інформації емітентами цінних паперів" (рішення від 19 грудня 2006 р. № 1591) // За матеріалами сайту www.mifflp.gov.ua
9. Регулювання у сфері бухгалтерського обліку та аудиту в ЄС та перспективи адаптації законодавства України / Величко О., Голов С., Пархоменко В. та ін. – К., 2005.
10. Четверта Директива Ради 78/660/ЄС від 25 липня 1978 року, що базується на п. (3) (g) статті 54 Договору про річну звітність окремих видів товариств OBL 222. 14.08.1978 С1. // Регулювання у сфері бухгалтерського обліку та аудиту в ЄС та перспективи адаптації законодавства України / Величко О., Голов С., Пархоменко В. та ін. – К., 2005.- с.381-410.
11. Швець В. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – с.535.
12. За матеріалами сайту www.iasb.org
13. За матеріалами сайту www.europe.org.ua

Надійшла до редколегії 24.02.10

О. Горобець, асп.

СТАТИСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВІДТВОРЕННЯМ НАСЕЛЕННЯ В РЕГІОНІ

У статті запропонована система статистичного забезпечення управління відтворенням населенням в регіоні, що дає можливість прийняття виважених рішень та підвищує їх ефективність. Здійснено поглиблений статистичний аналіз демографічної ситуації в Криму за період 1970 – 2008 рр. з використанням інтегрального показника, побудованого на основі вдосконаленої системи статистичних показників.

In the article the system of the statistical providing of management reproduction of population is offered in a region, which enables acceptance of the weighed decisions and promotes their efficiency. The deep statistical analysis of demographic situation is conducted in Crimea for period 1970 – 2008 with the use of integral index, built on the basis of the improved system of statistical indexes.

Протягом останніх років чисельність населення як України. Так і Автономної республіки Крим стрімко зменшується. Різко знизилась народжуваність, зросла смертність, зокрема смертність людей працездатного віку. Це спричинило випереджаюче скорочення працездатного населення, небезпечне зменшення трудового і демографічного потенціалу. Оцінка відтворення населення дає можливість вивчити ці проблеми та за допомогою статистичного інструментарію встановити основні фактори, що є причиною зниження народжуваності та зростання смертності, а також міграційних процесів.

Механізм управління розвитком демографічних процесів та визначення напрямів подолання демографічної кризи розкривається в наукових працях таких вчених: І.К. Бистрякова, Л.А. Бичікової, С.С. Ветрової, А.Г. Вишневського, О.А. Вишневської, О.А. Грішнєвої, В.Я. Гуменюка, Г.Ю. Міщука, З.С. Варналія, Ю.І. Єханурова, А.Я. Кваші, А.М. Колота, І.О. Курила, В.О. Мандибури, С.І. Пирожкова, В.П. Піскунова, Л.М. Черенька, А.І. Семенченка, Л.М. Стельмаха.

Основною задачею статті є побудова синтезованого узагальненого (інтегрального) показника демографічної ситуації з метою здійснення розрахунків оцінки демографічної ситуації в Автономній Республіці Крим та проведення факторного аналізу в площині практичних рекомендацій для прийняття зважених управлінських рішень.

Система статистичних показників є основним змістом статистичного підходу до вдосконалення оцінюван-

ня відтворення населення в управлінні соціально – економічним розвитком регіону. Управлінська функція статистичних показників полягає в тому, що вони є важливим елементом процесу управління на всіх його рівнях. З розвитком ринкових відносин ця роль статистичних показників зростає. Тому є необхідність побудови синтезованого інтегрального показника демографічної ситуації на основі обраних статистичних показників, який має свої окремі значення для кожного року дослідження, з метою здійснення оцінки реальної демографічної ситуації в Автономній Республіці Крим для прийняття управлінських рішень.

При розрахунку в була використана система показників за період 1970 – 2008 рр. В якості типу вихідних даних була взята кореляційна матриця. Розрахунок інтегрального показника демографічної ситуації проведено з допомогою методик розрахунку інтегральних регіональних індексів економічного розвитку [1] та розрахунку рівня економічної безпеки України [2].

У зв'язку з тим, що різні аспекти демографічного розвитку мають різне значення для визначення місця регіону на українському просторі, невід'ємною складовою методики є визначення ваг за факторними навантаженнями. За результатами визначення інтегрального показника демографічної ситуації факторне навантаження можна розділити на три групи факторів:

1 група (велике пряме навантаження): сільське населення в загальній чисельності наявного населення,

середній вік населення, індекси інвестицій в основний капітал у житлове будівництво, забезпеченість населення житлом, коефіцієнт смертності.

2 група (середнє пряме навантаження): очікувана тривалість життя при народженні жінок, індекси введення в експлуатацію житла.

3 група (зворотнє навантаження): загальний приріст населення, наявне населення, міське населення в загальній чисельності наявного населення, загальний коефіцієнт народжуваності, сумарний коефіцієнт народжуваності, кількість народжених дівчаток, очікувана тривалість життя при народженні чоловіків, кількість

народжених хлопчиків, кількість зареєстрованих шлюбів, міграційний приріст кількості населення, нетто-коефіцієнт відтворення, кількість середнього медичного персоналу, кількість лікарів усіх спеціальностей, кількість лікарняних ліжок, демографічне навантаження, кількість зареєстрованих розлучень, коефіцієнт смертності немовлят, кількість зареєстрованих злочинів, викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел та автотранспорту.

Після розрахунку інтегрального показника демографічної ситуації проведено ранжування за період 1970 – 2008 рр., результати розрахунків представлено на рис. 1.

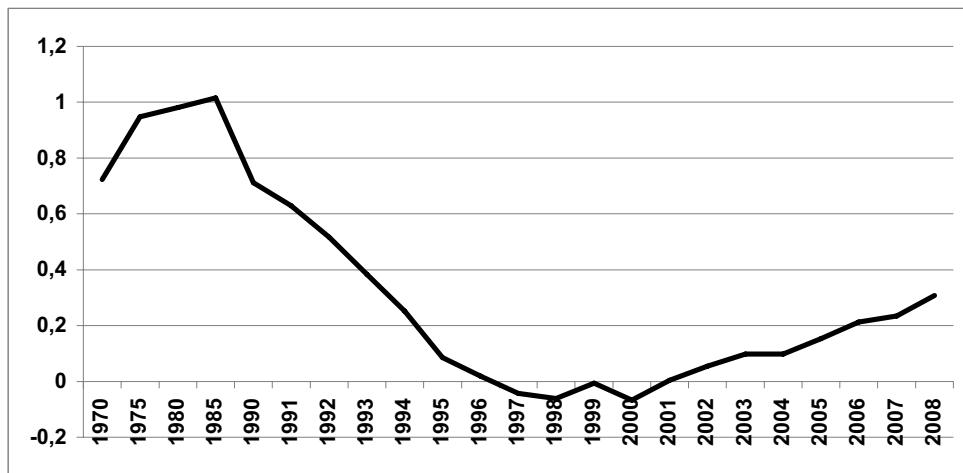

Рис. 1. Значення інтегрального показника демографічної ситуації АРК*

* Складено автором

За результатами дослідження до 2000 року виявлено зменшення інтегрального показника, а, починаючи з 2005 р., відмічається поступове його зростання. Також виявлено наступні етапи зміни демографічної ситуації у Криму:

1. Зростання інтегрального показника – стабільна демографічна ситуація (1970 рр. – 1985 рр.).

2. Зменшення – демографічна криза (1990 – 2000 рр.).

3. Поступове збільшення – повільне послаблення демографічної кризи (2001 – 2008 рр.).

Виходячи з вищевикладеного, можна зробити такі висновки:

➤ для комплексної характеристики відтворення населення регіону застосований інтегральний показник, який дає змогу в повному обсязі оцінити демографічну ситуацію в Автономній республіці Крим;

➤ рівень об'єктивності інтегрованого показника забезпечується достовірністю статистичних показників, що використовуються як вхідні дані для його розрахунку;

➤ синтезований інтегральний показник розширює інформаційну базу статистичного забезпечення управлінням відтворенням населення;

➤ виявлені тенденції демографічних змін можуть підвищувати ефективність та обґрунтованість розроблених заходів демографічної політики щодо зростання загального приросту чисельності населення, визначати пріоритети та напрями фінансування, прогнозувати спрямованість зміни відтворення населення Криму;

➤ під час прийняття управлінських рішень виникає потреба у комплексному аналізі щодо ліквідації диспропорцій у демографічному розвитку територій, і вказаний метод дозволяє це виконати;

➤ отримані результати дослідження при застосуванні статистичного аналізу рядів динаміки, статистичного прогнозування, факторного та кластерного аналізу є інформаційною базою для управлінських рішень щодо основних напрямів роботи для подолання демографічної кризи та її наслідків, а саме: регулювання щільності рознесення по території, пропорційності природного приросту (скорочення) та механічного приросту населення, розробка та реалізація заходів щодо збільшення кількості жінок фертильного віку та зміцнення шлюбно – сімейних цінностей, підвищення ефективності управління процесами урбанізації, прогнозування та забезпечення стійкого зростання впливу показників – стимуляторів та зменшення негативного впливу показників – дестимуляторів, демографічні прогнози як для окремих регіонів, так і України в цілому.

1. Методика розрахунку інтегральних регіональних індексів економічного розвитку: наказ Державного комітету статистики України від 15.04.2003 р. №114: офіц. текст: за станом на 01.06.2008 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу до дж.: <http://ua-info.biz/legal/basehe/ua-smtnfu/index.htm>. – Назва з титулу екрана; Методика розрахунку рівня економічної безпеки України: наказ Міністерства економіки України від 02.03.2007 р. №60 [Електронний ресурс] // Режим доступу до дж.: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=97980&cat_id=38738. – Назва з титулу екрана.

Надійшла до редколегії 07.12.09